

specifikace: věcná příslušnost krajských soudů k požadavku na zaplacení kupní ceny podle smlouvy o prodeji podniku uzavřené podle § 476 a násl. obch. zák.

§ 9 odst. 2 písm. n) o. s. ř., ve znění účinném do 29. 9. 2017

§ 476 zák. č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník

§ 2175 a násl. zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (OZ)

Ncp 433/2020

USNESENÍ

Vrchní soud v Praze jako soud nadřízený rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Františka Kučery a soudců Mgr. Martina Řezníčka a JUDr. Aleše Šťastného ve věci

žalobkyně: **JUDr. Miloslava Horská**, IČO 66217253
sídlem Velkopavlovická 25, 628 00 Brno - Vinohrady
insolvenční správkyň dlužnice
DELETE s.r.o., IČO 25330730
sídlem Pod Sídlištěm 1, 636 00 Brno

proti
žalované: **Agavia Business, s.r.o.**, IČO 24164810
sídlem Bělohorská 688/165, 169 00 Praha 6

o zaplacení 3 000 000 Kč s příslušenstvím,

vedené u Obvodního soudu pro Prahu 6 pod sp. zn. 19 C 195/2017, o určení věcné příslušnosti,

takto:

I. K projednání a rozhodnutí věci jsou v prvním stupni věcně příslušné krajské soudy.

II. Po právní moci tohoto usnesení bude věc postoupena k dalšímu řízení Městskému soudu v Praze.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se z pozice insolvenční správkyň dlužnice uvedené v záhlaví tohoto usnesení (dále jen „dlužnice“) svou žalobou došlou dne 22. 10. 2015 Městskému soudu v Brně, který následně (formou usnesení ze dne 30. 5. 2017, č. j. 215 C 37/2015-45) vyslovil svou místní nepřislušnost a současně rozhodl o postoupení věci Obvodnímu soudu pro Prahu 6 (dále jen „předkládající soud“), domáhá proti žalované zaplacení částky 3 000 000 Kč s (blíže specifikovaným) příslušenstvím, a to z titulu nehrané kupní ceny ze smlouvy o prodeji

části podniku, která měla být uzavřena dne 21. 12. 2011 mezi dlužnicí jako prodávající a žalovanou jako kupující, když kupní cena měla být splatná do 31. 12. 2013.

2. Předkládající soud ve smyslu § 104a odst. 2 věta první zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), věc předložil Vrchnímu soudu v Praze jako soudu nadřízenému (dále jen „nadřízený soud“), a to k rozhodnutí o věcné příslušnosti soudu, když věc podle jeho názoru patří „do věcné působnosti krajských soudů, konkrétně Městského soudu v Praze, neboť se jedná o spor z koupě části podniku, tj. spor dle § 9 odst. 2 písm. n) o. s. ř. ve znění účinném ke dni podání žaloby“. K podpoře uvedeného závěru předkládající soud odkázal na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15. 6. 2017, sp. zn. 29 Cdo 4825/2015, s tím, že obdobná úvaha, že: „spor o zaplacení kupní ceny za převod obchodního podílu je sporem mezi společníky navzájem ze smlouvy, již se převádí podíl ve společnosti, pročez jsou k jeho rozhodnutí příslušné krajské soudy dle § 9 odst. 2 písm. e) o. s. ř., resp. § 9 odst. 3 písm. g) o. s. ř. ve znění účinném do 31. 12. 2013“, je namístě i v posuzované věci, tj. „že sporem z koupě části závodu (podniku) je i spor o zaplacení kupní ceny dle smlouvy o prodeji (koupě) části podniku“.
3. Žalobkyně v příslušném vyjádření vyslovila souhlas s názorem předkládajícího soudu, že tento spor patří „k věcné působnosti“ krajských soudů, a tedy v dané věci Městského soudu v Praze.
4. Žalovaná se k otázce věcné příslušnosti nevyjádřila, přičemž se - s ohledem na současně připojenou doložku podle § 101 odst. 4 o. s. ř. k příslušné soudní výzvě učiněné ve smyslu § 104a odst. 2 věta druhá o. s. ř. - předpokládá, že k postupu předkládajícího soudu podle § 104a odst. 2 věta první o. s. ř. nemá námitek.
5. Podle § 11 odst. 1 věta první o. s. ř., řízení se koná u toho soudu, který je věcně a místně příslušný.
6. Podle § 11 odst. 1 věta druhá o. s. ř., pro určení věcné a místní příslušnosti jsou až do skončení řízení rozhodné okolnosti, které tu jsou v době jeho zahájení.
7. Podle § 9 odst. 1 o. s. ř., nestanoví-li zákon jinak, jsou k řízení v prvním stupni příslušné okresní soudy.
8. Podle § 9 odst. 2 písm. n) zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění účinném do 29. 9. 2017 - jehož aplikace je s ohledem na termín zahájení řízení dne 22. 10. 2015 v této věci namístě ve smyslu čl. II bod 1. zákona č. 296/2017 Sb. a § 11 odst. 1 věta druhá o. s. ř.) - krajské soudy rozhodují jako soudy prvního stupně ve sporech z koupě závodu, pachtu závodu nebo jeho části.
9. V projednávané věci se žalobkyně jako insolvenční správce dlužnice (u níž byl usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 1. 10. 2013, č. j. KsBR 27 INS 6965/2011-A-160, zjištěn úpadek, a na jejíž majetek byl současně prohlášen konkurs) – tedy jako osoba s dispozičním oprávněním k majetkové podstatě dlužníka (§ 229 odst. 3 písm. c) IZ) - domáhá po žalované zaplacení žalované jistiny z důvodu toho, že žalovaná jako kupující podle žalobních tvrzení neuhradila splatnou kupní cenu podle smlouvy o prodeji části podniku dlužnice.
10. Spor v projednávané věci je tak fakticky sporem (o peněžité plnění) mezi obchodní korporací, když k majetkové podstatě dlužnice - jak shora konstatováno - vykonává dispoziční oprávnění žalobkyně jako insolvenční správce, a jinou obchodní korporací o zaplacení kupní ceny podle smlouvy o prodeji (části) podniku podle § 476 a násl. zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění platném a účinném do 31. 12. 2013 (dále jen „obch. zák.“).
11. Jak se podává z důvodové zprávy k vládnímu návrhu zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. z.“), s účinností od 1. 1. 2014 byl dosavadní termín „podnik“ - který pro účely obch. zák., a tedy i smluvní typ smlouvy o prodeji podniku (včetně jeho části), vymezoval § 5 obch. zák. - nahrazen termínem „(obchodní) závod“, který je

v současnosti definován v § 502 o. z. V návaznosti na uvedenou legislativní změnu pojmosloví byla současně úpravou obsaženou v § 2175 a násl. o. z., a označenou jako „zvláštní ustanovení o koupi závodu“ (část čtvrtá, hlava II, díl 1, oddíl 2, pododdíl 6 o. z.), nahrazena úprava smluvního typu smlouvy o prodeji podniku (včetně jeho části) podle § 476 a násl. obch. zák.

12. S ohledem na vývoj (hmotně)právní úpravy ve smyslu předchozího odstavce (11.) odůvodnění byla s účinností od 1. 1. 2014 upravena odpovídajícím způsobem příslušná procesní úprava, když namísto podřazení úpravy věcné příslušnosti krajských soudů (mimo jiné) ke sporům o nároky vycházející ze smluvního typu smlouvy o prodeji (části) podniku podle § 476 a násl. obch. zák. pod sběrné ustanovení § 9 odst. 3 písm. r) zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění účinném do 31. 12. 2013, byla napříště úprava pro typ sporů vycházejících (mimo jiné) z koupě závodu zakotvena speciálně v § 9 odst. 2 písm. n) zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, a to podobně jako v období před 1. 1. 2001 (tehdy se jednalo ustanovení § 9 odst. 3 písm. b) podpísm. cc)) občanského soudního řádu).
13. Vzhledem ke skutečnostem uvedeným v předchozích čtyřech odstavcích (9. – 12.) odůvodnění, když současně - a to ve smyslu standardní soudní rozhodovací praxe (viz například odstavec 13. odůvodnění rozsudku velkého senátu občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 13. 4. 2016, sp zn. 31. Cdo 4848/2014) - při výkladu ustanovení upravujících speciálně věcnou příslušnost krajských soudů (§ 9 odst. 2 o. s. ř.) „nelze přehlédnout, že vymezení věcné příslušnosti soudů podle povahy věci odráží zejména složitost věcí (jejich typovou skutkovou a právní obtížnost), zvláštnosti hmotněprávní úpravy (potřebu užší specializace při projednávání a rozhodování určitého typu sporů), zvláštnosti procesní úpravy (vyžadující také určitou míru specializace)“, nadřízený soud uzavírá, že k projednání a rozhodnutí této věci je dána věcná příslušnost krajských soudů ve smyslu § 9 odst. 2 písm. n) zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění účinném do 29. 9. 2017. Proto také nadřízený soud ve smyslu § 104 a odst. 2 poslední věta o. s. ř. rozhodl způsobem uvedeným pod bodem I. výroku tohoto usnesení.
14. Rozhodnutí pod bodem II. výroku tohoto usnesení podle § 104a odst. 6 část věty před středníkem o. s. ř. se opírá o skutečnost, že žalovaná měla (i) v době zahájení řízení (§ 11 odst. 1 věta druhá a § 82 odst. 1 o. s. ř., s přihlédnutím k obecné úpravě místní příslušnosti podle § 84 a § 85 odst. 3 o. s. ř.) své sídlo pod adresou uvedenou v záhlaví usnesení; rozhodnutím pod bodem II. výroku však není dotčeno ustanovení § 105 o. s. ř. (§ 104a odst. 6 část věty za středníkem o. s. ř.).

Poučení:

Proti tomuto usnesení není odvolání ani dovolání přípustné.

Praha 24. června 2020

JUDr. František Kučera
předseda senátu

